

квітень – Львів, 2012. – С. 241–248. 2. *Годованська О.* Новітня українська діаспора: трудові мігранти в Італії, Іспанії та Португалії / Оксана Годованська. – Львів: Афіша, 2011. – 192 с.; 3. До витоків перебування українців в Іспанії [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ucranianosmadrid.com/nashi-poperednyky>. 4. *Дятлов В.* Діаспора: попытка определитися в понятиях [Електронний ресурс] / Виктор Дятлов // Диаспоры. Независимый научный журнал. – 1999. – № 1. – С. 8–23. – Режим доступу: <http://www.diaspora.ru/>. – (Архів). 5. *Ровенчак О., Володько В.* Українські трудові мігранти в Греції (гендерний аспект) [Електронний ресурс] /

Ольга Ровенчак, Вікторія Володько – Режим доступу: <http://zgroup.com.ua/article.php?articleid=3491>. 6. *Ханенко-Фрізен Н.* Інший світ або Етнічність у дії: канадська українськість кінця двадцятого століття / Наталія Ханенко-Фрізен – К.: Смолоскип, 2011. – 392 с. 7. *Шіпка Л.* Фоторепортаж з відкриття Іспансько-українського Центру [Електронний ресурс] / Лариса Шіпка // Українська Світова Інформаційна Мережа. «Четверта Хвиля» Міжнародна громадська організація українців – Режим доступу: <http://novaxvylya.hmarka.net/ua/archive/2008/novyny102a.htm>.

УДК 323.113(=161.2) (71) – 329.12

Олеся Дзира

Ідеологічна платформа українського ліберального руху в Канаді у 1918–1939 рр. (на прикладі програмних документів Союзу українців самостійників)

У статті проаналізовано та висвітлено ідеологічне підґрунтя діяльності Союзу українців самостійників у діаспорі Канади та похідних від нього організацій. Визначено цілі, завдання, які ставила перед собою ця громадська організація, та орієнтири на шляху їх виконання.

Ключові слова: Союз українців самостійників, ліберальний рух, ідеологія, громадські організації, українська діаспора Канади.

In the article the activity of the Ukrainian Self-reliance league of Canada (S. U. S.) and its branches in the Ukrainian Diaspora of Canada was analyzed. The aims, tasks put by this public organization and the orientation's points on the way of their fulfillment are defined.

Keywords: Ukrainian Self-reliance league of Canada, Liberal Movement, Ideology, non-government organizations, Ukrainian Diaspora of Canada.

Дослідженням ліберально спрямованих громадських організацій Канади займались, в першу чергу, представники наукових кіл діаспори. Перелік і види діяльності таких організацій можна знайти в дослідженні М. Марунчака [5]. Поряд з іншими об'єднаннями Канади в ньому детально змальовано дії Союзу українців самостійників (СУС) і його ідеологічну платформу. Програма, ідеї, шляхи досягнення мети СУС викладені у дослідженні П. Лазаровича [4], який також був членом союзу. Ця робота є цінною і як джерело, оскільки в ній подані власні оцінки та обґрунтування автором місця і спрямованості СУС в проукраїнському русі діаспори Канади. Ще один із членів союзу, В. Бур'яник, висвітлив у своїй розробці значення СУС для української справи в Канаді та його ідеологічне підґрунтя [14]. З точки зору прихильника СУС він пояснив розбіжності між Союзом українців самостійників та іншими товариствами в діаспорі. Один із засновників СУС Ю. Стечишин репрезентував у своєму напрацюванні «Між українцями в Канаді» [11] передумови, причини появи СУС, його ідейне підґрунтя. Ідеологічні орієнтири СУС у питанні об'єднання всіх національних сил діаспори в Конгрес українців Канади проаналізовано у статті О. Геруса [3]. Вченим описано конкуренцію між ліберальними та націоналістичними об'єднаннями в Канаді, їхні ідеологічні розбіжності. Характеристику дій СУС і тожданих до нього угруповань подають прокомуністично налаштовані науковці. Точка зору одного з них представлена у роботі «Правнуки погані: українські націоналісти в Канаді» [12]. Окремо ретельного дослідження вимагають причини, що не давали СУС та іншим проукраїнським товариствам об'єднатись у боротьбі з інтернаціональним блоком.

Мета цієї статті – охарактеризувати ідеологічне підґрунтя діяльності Союзу українців самостійників, як організаційного оформленого ліберального руху українців Канади, у міжвоєнний період. Завдання: встановити ідеологічну спрямованість українських ліберальних організацій у діаспорі; визначити цілі, завдання й напрями діяльності СУС.

Ліберальний рух українців у Канаді зародився ще на початку ХХ ст. Його вияви ми простежуємо в діяльності першого україномовного часопису в Канаді – «Українського голосу». Цей рух разом зі своїм органом висунув твердження про будівництво української освіти та культури в діаспорі власними силами. Під впливом цих ідей у Канаді постають такі інституції, як бурса ім. А. Коцька, Інститут ім. П. Могили, Інститут ім. М. Грушевського та інші. Вони стають осередками поширення ліберальних ідей. На своїх народних з'їздах інститути підтримували ініціативу та активність громадських діячів і визначали напрями руху в справі єднання українців діаспори на патріотичних засадах. Утворення української православної церкви в Канаді також було пов'язане з діяльністю ліберально налаштованих громадських активістів.

З часом назріває питання створення загально-канадської проукраїнської організації. Це було реалізовано з ініціативи керівництва Інституту ім. М. Грушевського та Інституту ім. П. Могили. Так постає Союз українців самостійників, що був формально покликаний до життя постановою Загального народного з'їзду в Едмонтоні у грудні 1927 року, що його скликав Інститут ім. М. Грушевського. Ця постанова була наново затверджена з'їздом у місті Саскатуні, організованим Інститутом ім. П. Могили. Цей з'їзд висвітлив у своїх спогадах генерал В. Сікевич: «Запрошено мене з відчитом на своє Могиллянське свято Інститутом Петра Могили в Саскатуні... Честь і слава тим працівникам, які зрозуміли й людей навчили, щоб в народні інституції вкладали свою прихильність... Отже, такі інституції конечно скрізь мусять бути, бо ж це є осідок нашої дружби, наша твердиня, що врятує нас від асиміляції. Ці українські осідки вже до тепер багато зробили, що з нами чужинці числять як нацією... Нехай будуть вони нашими путівими зірками, що поведуть нас до визволення нашої Батьківщини і створять Соборну Україну» [8, с. 40–43]. Як бачимо, творцями української ідеї були вчителі у школах, викладачі в інститутах, кореспонденти у періодичних виданнях, які поряд з освітньою та журналістською роботою долучались до громадського

життя діаспори і намагались втілити свої задуми з допомогою Союзу українців самостійників.

Один із ініціаторів його заснування, М. Стечишин, влучно охарактеризував причини появи цього об'єднання: «Союз українців самостійників заснувався для тіснішого об'єднання українського народу в Канаді... Союз українців самостійників кличе всіх українців до об'єднання на чисто українським ґрунті, вважаючи, що тільки таке об'єднання може допровадити український нарід до досягнення його найвищих національних ідеалів, між якими на першому місці стоять збудовання Самостійної української держави» [10, с. 7]. Цю думку підтримали І. Рурик, В. Свистун, о. С. Савчук (адміністратор УГПЦ), Я. Арсенич, М. Стечишин (редактор «Українського голосу») і генерал В. Сікевич (колишній емісар Української Народної Республіки в Угорщині). Народження СУС означало закінчення організаційного процесу серед ліберально налаштованої спільноти в Канаді, який почався від діяльності українських двомовних вчителів і «Українського голосу» і продовжився заснуванням Інституту ім. П. Могилы, створенням православної церкви і проведенням щорічних народних з'їздів [3, с. 123–124].

Ліберальний рух українців у діаспорі мав чітко визначену ідеологічну спрямованість і національну приналежність. Саме представники цього руху в Канаді першими почали вживати терміни «українець, український». У програмі СУС було обґрунтовано вибір назви тим, що повинна бути «самостійність одиниці, організації, народу, самостійність думки і діла, самостійність в справах політичних, економічних та релігійних» [9, с. 3]. До складу СУС входили Товариство українських самостійників, Союз українців Канади, Союз української молоді Канади та Союз Народних Домів. Управа СУС складалась з виборних членів та делегатів від цих угруповань. Іншими словами, довкола СУС були зібрані організації та установи, які в релігійному відношенні були пов'язані з Українською греко-православною церквою. Першим головою СУС був В. Свистун, чільними членами – Ю. Стечишин, С. Савчук, Т. Гуменюк, В. Буряник, Я. Арсенич, В. Кудрик та інші.

Система поглядів і переконань СУС базувалась на засадах ідеології лібералізму, тобто впровадженні демократичних свобод у суспільстві, реформ, встановленні парламентського ладу в політичній сфері; в економічній – створенні умов для вільного підприємництва, в правовій – забезпеченні рівності народу перед законом. Цілі й напрями діяльності СУС простежуються з його статуту, до якого вносились зміни в 1930 і 1938 роках, і з результатів щорічних з'їздів. Першочерговими намірами СУС були: об'єднати всіх канадців українського походження на базі канадського громадянства; зберегти й підтримати українську мову і культуру в Канаді; підняти статус канадських українців у суспільній, економічній і політичній сферах життя країни [14, с. 13]. Також ідеологічні принципи, орієнтири, напрями діяльності СУС ми можемо простежити на шпальтах «Українського голосу», офіційного органу союзу. В часописі публікувались статі, що стосувались проблем релігії, просвітніх, освітніх, робітничо-фермерських питань, завдань допомоги Україні, організації політичних акцій [1, с. 259]. Хоч СУС і не висловлював жодних партійних чи релігійних упереджень при відборі у членство, його прихильність все ж була на боці Української греко-православної церкви. СУС підтримував представництво Української народної республіки в екзилі, а в канадській політиці був прихильником Ліберальної партії [5, с. 63–64]. Вважаючи Канаду за новопродбану вітчизну для українців,

СУС закликав до виконання громадянських обов'язків перед нею. Беззаперечно, Союз українців самостійників вбачав найвищу ціль українського народу у здобутті незалежності України в її етнографічних межах і висловлювався проти федерації з її безпосередніми сусідами. Своє ставлення до УРСР він охарактеризував так: СУС рішуче осуджує «сурогат під іменем радянської або совітської республіки, якою управляють москалі безпосередньо з Москви, або посередно через своїх ставленників в Харкові». Також СУС заявив, що він своє «становище до українських партій в Європі... буде узалежнювати від сего, на скільки воно буде згідне з ідеалом самостійної української держави і чесною самостійною політичною думкою» [9, с. 3–4].

В. Свистун, перший голова СУС, написав реферат «Наша ідеологія», де пояснював позицію СУС щодо політичної ситуації на Україні: «Ми можемо нині піддержувати одну партію в Старім краю, а завтра другу, коли нині одна, а завтра друга, будуть переводити в життя ту саму державну політику, яку наша честь, як українців, що стремлять до самостійної України, нам наказує піддержувати. Нашою найважливішою ціллю в українській політиці є здобуття самостійної української держави. Для нас не важне, чи та держава буде республікою чи монархією. Державний лад буде такий, який найкраще відповідатиме тамошнім обставинам, в залежності також від часу, коли держава така буде творитись» [7, с. 9–10]. Отже, інтереси держави СУС ставив вище за партійні, а також виступав проти партійної конкуренції в час вирішення питання здобуття самостійності України і за співпрацю з усіма об'єднаннями, що підтримували його ідеї.

З програми союзу видно також ставлення його членів до Канади: «Уважаючи Канаду за нову прибрану вітчизну українців, СУС закликає українців, щоби як горожане сего краю брали як найбільшу участь у всіх справах сего краю, користаючи зі своїх горожанських прав і привілеїв, і сповняючи свої горожанські обов'язки» [9, с. 3]. Це пояснювалось тим, що українці поселились в Канаді на постійне проживання, їхні діти народжувались і зростали в цій країні. Отже, в політичному плані вони повинні бути лояльними до рішень канадського уряду, а в етнічному – українці повинні були боротись за увіковічення й культивування їхніх звичаїв, традицій, а також допомагати своїми близьким, що залишились на теренах України у боротьбі за незалежність. Однак члени СУС не повинні були приєднуватись до будь-яких політичних фракцій на батьківщині чи в екзилі [15, с. 181]. Ці елементи ідеологічної платформи СУС вказували на адаптацію його прихильників до нових умов життя в Канаді, а звідси, й на бажання не викликати своїми діями занепокоєння у керівництва держави.

Як зазначалось вище, управа СУС, дотримуючись ліберальних принципів, проявляла лояльність щодо конфесійної приналежності бажаючих вступити до союзу. Проте Ю. Стечишин, підкреслюючи важливість церкви і релігії в житті українців діаспори, у своїй праці «Між українцями в Канаді» писав: «Де нема церкви, там нема моральності, а це веде до суспільної дезінтеграції та смерті громади чи нації... СУС високо цинить величезне значення церкви і підтримує ту церкву, яка працює на користь українського народу і є під його виключною контролею, а не під чужою і не є знаряддям для чужих цілей». На думку автора, католицизм та протестантизм були «чужими» віросповіданнями для українців. Звідси: «Православний – це українець, неправославний не українець» [11, с. 30–31]. Наприклад, підтвердженням цього є той факт, що з Союзу української молоді – структурної

одиниці СУС, яка проводила здебільшого культурно-масові заходи, було поступово виключено всіх неправославних членів [6, с. 223]. Союз українців самостійників фінансово і морально підтримував Українську греко-православну церкву в Канаді, долучав до своїх акцій її членів. Все це вказувало на те, що прихильність СУС була все ж на боці православної віри.

У міжвоєнний період представники ліберального руху в діаспорі активно займалися поширенням ідей боротьби за самостійну і суверенну Україну. Одним із засобів досягнення цього була публікація статей в пресі й видання брошур, таких, як «Союз українців самостійників (принципи і програма)» (Вінніпег, 1928, 43 с.), В. Свистун «Нова хвиля червоного терору на Україні» (Вінніпег, 1930, 30 с.), М. Стечишин «Союз українців самостійників в Канаді і об'єднання українського народу» (Вінніпег, 1933, 37 с.), П. Лазарович «Національно-культурні завдання українців в Канаді» (Вінніпег, 1937, 15 с.). Спеціально видавали і розсилали англомовні книги визначним особам і політикам у світі для ознайомлення з українською справою. Ознайомлення зі своєю ідеологічною спрямованістю союз робив через звіти, реферати й обговорення в англійських клубах, товариствах, політичних та наукових організаціях. Наприклад, ще в 1933 році перед членами Королівського інституту міжнародних справ у Лондоні було зачитано реферат про українське питання в Європі. В Канаді відбувалось багато таких виступів, що підтверджено словами члена СУС П. Лазаровича: «мені самому доводилося виступати не менш, як 20 разів, за останніх 10–15 літ в англійських товариствах з рефератами про українське питання. Знаю, що подібні виступи робили: Василь Свистун, Мирослав Стечишин, Юліан Стечишин (голови СУС), о. прот. С. В. Савчук, посол І. Р. Соломон, Т. Гуменюк, В. Буряник, посол Н. В. Бачинський та багато інших» [4, с. 18].

Наміри членів СУС та кроки у популяризації проукраїнських ідей в діаспорі Канади видно, зокрема, з резолюцій з'їздів наприкінці 1934 року в Саскатуні та Едмонтоні. На з'їздах у грудні 1936 року в Едмонтоні та Вінніпегу було ухвалено резолюцію із закликом до консолідації українських національних організацій в Канаді. А в резолюції від 2 січня 1938 року, прийнятій у Вінніпегу, говорилося: «ми заявляємо свою повну солідарність з цією визвольною боротьбою і прирікаємо помагати в ній всіми своїми матеріальними та моральними засобами... Ввиду того жаліємо, що є намагання деяких осіб, чи політичних груп перенести наше громадянство на канадійський ґрунт боротьбу за те, який має бути політичний устрій у майбутній українській державі, або яка партія, чи особа має в ній мати провід, бо вважаємо, що ці питання можуть і мусять бути вирішені в першій мірі волею автохтонного населення українських земель» [4, с. 8–9, 16]. Хоча члени СУС, як видно з цієї цитати, не хотіли наполягати на встановленні якогось певного державного устрою в майбутній незалежній Україні, вони все ж старалися формувати думку співвітчизників у діаспорі в ліберальному ключі, відкидаючи націоналістичні ідеї та конфліктуючи з проводом націоналістів.

Проукраїнський рух у Канаді був представлений не лише Союзом українців самостійників і близькими до нього організаціями, а й угрупованнями націоналістичного спрямування, які також ратували за самостійність України, але мали ідеологічні розбіжності із СУС. Націоналізм членів СУС був народницьким і помірним його видом, у той час як Українська стрілецька громада підтримувала «інтегрова-

ний» націоналізм. СУС був тісно пов'язаний з канадським демократичним процесом, концепцією, яку європейські націоналісти відкидали на користь авторитарної, як вищої форми політичного устрою. Січові стрільці принесли з собою до Канади відчуття політичної гіркоти за поразку у визвольних змаганнях 1917–1921 років і звинувачували у цьому лібералів. Націоналісти говорили, що ліберали не організували під час I Світової війни українських військових частин у канадській армії і не вислали їх на Україну воювати за державність (дарма, що тоді про це мови не могло йти, оскільки український рух в Канаді на той період мав австрійську, а отже ворожу репутацію і до того Канада ще не мала окремих національних військових формувань) [3, с. 127–128]. Один із членів СУС В. Гавриш охарактеризував ставлення націоналістів до «самостійників», що були, на їх думку, «замало українські, замало патріотичні, замало революційні» [2, с. 133]. Націоналісти відчували себе в Канаді тимчасовими емігрантами, що перебували там до настання кращих часів на Батьківщині, їхні заклики були більш радикальні, а дії – активніші. Ліберали ж уже почали отожднювати себе з постійними жителями діаспори. Войовничий запал націоналістів вони не підтримували і схилились до більш стриманих, зручних для канадського уряду методів вирішення нагальних проблем [3, с. 128]. Як писав П. Лазарович (член СУС), дії націоналістів є «анти-демократичними і запереченням особистої волі людини і націй» [4, с. 15]. СУС ніколи не був частиною будь-якої політичної партії чи організації в Європі. Його провід перебував виключно в Канаді і не виконував вказівок із закордону. УНО ж виконувало ряд завдань, переданих йому від ОУН. В діаспорі діяло також Братство українців католиків, позиції якого щодо політики Канади були однаковими з орієнтирами СУС. Однак, його члени сповідували різні суспільно-політичні ідеї, у тому числі й ліберальні, і більшість своїх рішень приймали після їх узгодження з католицькими ієрархами. Оскільки СУС підтримував Українську греко-православну церкву, конфліктів між ними важко було оминати [14, с. 21–23]. Спільні дії були неможливі і з консервативним угрупованням – Союзом гетьманців-державників.

У результаті внутрішніх розбіжностей між членами СУС В. Свистун перестав бути президентом цього об'єднання. У 1930-х роках о. Савчук, адміністратор консисторії УГПЦ, став намагатись применшити традиційну роль СУС у справах церкви, але, разом з тим, не хотів втрачати його життєво необхідної підтримки. В. Свистун, будучи захисником світської влади над церквою, вступив у конфлікт із о. Савчуком. У 1935 році він програв боротьбу і був підданий остракізмові тією ж православною церквою, яку допоміг створити. У 1938 році колишній голова СУС вступив до УНО, стверджуючи, що УНО стало тим, чим був СУС під його керівництвом. На його думку, в УНО діяли справжні патріоти («Український голос», 16.7.1938) [3, с. 134–135]. Перехід Свистуна до УНО ще більше посилив полемічну війну між «Українським голосом» і «Новим шляхом» (органом УНО), конфлікт між лібералами та націоналістами, що продовжував роз'єднувати дії проукраїнського блоку в Канаді.

Цим користувались комуністи, які всі проукраїнські організації вважали за націоналістичні, а СУС – тим угрупованням, що підтримувало «недобитки петлюрівщини» [12, с. 138]. На жаль, спільна ворожість проукраїнських організацій до комунізму не була достатньою для їх згуртування у міжвоєнний період.

Невід'ємною частиною СУС став Союз українок Канади, заснований у 1928 році. Очоловували союз у різні періоди до Другої світової війни О. Свистун, С. Стечишина, Д. Янда, М. Ткачук, А. Рурик. В ідеологічній платформі СУК орієнтувався на виховання молодого покоління в проукраїнському дусі, роботу в рідних школах, матеріальну підтримку народних установ, ведення сторінки в «Українському голосі», підтримання зв'язків з тотожними міжнародними й українськими організаціями. Як зазначалось, СУК звернув свою увагу на місце молоді у громадському житті діаспори Канади. У 1927 році він виніс рішення про організацію товариств молоді під проводом жіночих організацій. Було складено статут і програму майбутніх товариств. Коли мережа організацій молоді стала поширюватись, у 1931 році провід над молоддю перебрав Союз українців самостійників, який тоді ж допоміг оформити Союз української молоді Канади (СУМК). Його провідником став Г. Тижук, а з 1937 року – І. Данильчук. Поряд діяли «надзірні ради», які складались зі старших і більш досвідчених громадських активістів, що направляли юнацтво у правильне русло [5, с. 85–86, 92–93].

Отже, з ініціативи СУС і СУК було створено Союз української молоді Канади. Його головним статутним завданням стало гасло: «Виховувати нашу молодь на свідомих, корисних членів своєї церкви і народу та на добрих горожан Канади». У 1930-х роках за зразком організацій «Січ» і «Пласт» члени СУМК були розбиті на сотні. Вони організували танцювальні гуртки, змагання молоді, влаштовували спортивні дні, хоріві й театральні виступи [13, с. 37–38]. СУМК також мав свою окрему сторінку в «Українському голосі».

Завершенням організаційного оформлення українського ліберального руху в Канаді у міжвоєнний період стало створення Союзу українців самостійників, який поєднав у собі ряд близьких об'єднань, таких, як Товариство українських самостійників, Союз українок Канади, Союз української молоді Канади та Союз Народних Домів. У сфері політики прикладом для СУС був демократичний лад у Європі. Союз орієнтувався на ліберальну партію Канади, підтримував представництво Української народної республіки в екзилі. У питанні віросповідання був прихильником Української греко-православної церкви в Канаді. Союз українців самостійників вбачав найвищу мету українського народу у здобутті незалежності України й висловлювався проти федерації з її безпосередніми сусідами, засуджував діяльність більшовиків на території України й польську політику «паціфікації». Цілями й напрямками діяльності ліберально-демократичних організацій були: допомога співвітчизникам в Україні у

боротьбі за її самостійність; поширення української ідеї в Канаді; боротьба з проявами тоталітаризму в громадських організаціях діаспори. Також вони ставили перед собою завдання зберігати й розвивати українську культуру, мову, традиції, національну ідентичність, сприяти ефективній соціалізації українців і налагоджувати для них механізми самоорганізації в діаспорі. СУС прагнув залучити до кола своїх прихильників все більше число українців у Канаді та об'єднати під своїм началом усі проукраїнські сили.

1. *Боровик М.* Українсько-канадська преса та її значення для української меншини в Канаді / М. Боровик. – Мюнхен: Український вільний університет, 1977. – 341 с. 2. *Гавриш В.* Моя Канада і я: спогади й розповіді про українських піонерів у Канаді / В. Гавриш. – Едмонтон: видано коштом автора, 1974. – 349 с. 3. *Герус О. В.* Консолідація української суспільності в Канаді / О. В. Герус // Життєвий досвід українців у Канаді: рефлексії / ред. кол. О. В. Герус, І. Герус-Тарновецька, С. Ярмусь. – Вінніпег: Українська вільна академія наук, 1994. – С. 115–152. 4. *Лазарович П. І.* Союз українців самостійників і українська визвольна боротьба / П. І. Лазарович. – Вінніпег: накладом Союзу українців самостійників, 1951. – 32 с. 5. *Марунчак М. Г.* Історія українців Канади: у 2-х т. / М. Г. Марунчак. – Вінніпег: накладом Української вільної академії наук в Канаді, 1991. – Т. 2. – 512 с. 6. *Патарак І.* Релігійний вплив на формування громадських організацій українців у Канаді до другої світової війни / І. Патарак // Матеріали Першої міжнародної конференції з канадознавства, (Чернівці, 26–28 лютого 2010 року). – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2011. – С. 222–226. 7. *Свистун В.* Наша ідеологія / В. Свистун // Союз українців самостійників: принципи і програма. – Вінніпег: видано заходом головної езекутиви Союзу українців самостійників в Канаді, 1928. – С. 6–11. 8. *Сікевич В.* Сторінки із записної книжки / В. Сікевич. – Едмонтон: накладом автора, 1951. – 75 с. 9. Союз українців самостійників: принципи і програма. – Вінніпег: видано заходом головної езекутиви Союзу українців самостійників в Канаді, 1928. – 43 с. 10. *Стечишин М.* Союз українців самостійників і об'єднання українського народу / М. Стечишин. – Вінніпег: видання Союзу українців самостійників, 1933. – 37 с. 11. *Стечишин Ю.* Між українцями в Канаді / Ю. Стечишин. – Саскатун: видання Союзу українців самостійників, 1953. – 48 с. 12. *Терлиця М.* Правнуки погані: українські націоналісти в Канаді / М. Терлиця. – Київ: Радянський письменник, 1960. – 306 с. 13. *Фігус-Ралько А. А.* Українська Канада / А. А. Фігус-Ралько. – Київ; Вінніпег: Наша культура, 2001. – 142 с. 14. *Burianyuk W. S. U. S. – its meaning and significance / W. Burianyuk.* – Toronto: published by Ukrainian Self-reliance league of Canada, 1967. – 40 pp. 15. *Woycenko O.* Community organizations / O. Woycenko // A heritage in transition: essays in the history of Ukrainians in Canada / Ed. by M. Lupul. – Toronto: published by McClelland and Stewart, Ltd., 1982. – P. 173–194.

УДК 811.161.2:82

Дар'я Лаврик

Код української ідентичності в номінаціях міфічних образів

У статті розглянуто особливості вияву коду національної ідентичності та його складової – материнського коду в номінаціях віртуальних міфічних образів у поетичних і прозових творах дитячих українських письменників, а також їхній вплив на формування мовної особистості дитини.

Ключові слова: національна ідентичність, міфічні образи, українські письменники, мовна особистість дитини.

This article describes peculiarities of the code of Ukrainian national identity and the mother's code as its part in the nominations of virtual mythical images in poetic and prosaic works for children of Ukrainian writers as well as their influence on the formation of language identity of a child and its language personality.

Keywords: National Identity, Mythical Image, Ukrainian Writers, Language Personality of a Child.